

EDINOST

Izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 8. uri zjutraj.
 „Edinost“ stane:
 za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
 za pol leta 3.— " 4.50
 za četrt leta 1.50 " 2.25
 Z „Novičarjem“ vred:
 za vse 1-to gl. 7.—
 " pol leta 3.50
 " četr 1.75
 Posamezne številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov.,
 " Gorici in v Ajdovčini po 6 nov.,
 " Novičar" pa po 2 nov.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega družtva za Primorsko.

Oglasni in oznanili so račune po 8 nov
 vrsticu v pettu; za naslove z dobelimi
 črkami se piščajo prostor, kolikor bi ga
 obseglo navadnički vrstic.
 Poslana javne zabvale, osmrtnice itd.
 se račune po pogodbi.

Vsi dopisni se pošiljajo uradništvu Piazza
 Caserma N. 2. Vsako pismo mora biti
 frankovan, ker nefrankovan se ne spre
 jemajo. Rokopisi se ne vratajo.

Naročnino, reklamacije in inserate pre
 jema upravnštvo Piazza Caserma N. 2
 Odprte reklamacije o prosti poštnine

• V edinost je moč.

Pri čem smo?

III.

(Glej štev. 61. in 62.)

Uljudnost zahteva uljudnosti: kakor je bil njeg. ekscelec g. namestnik sama uljudnost v svojem nagovoru do na novo izvoljenega župana Tržaškega g. Pitterija, tako se je tudi poslednji v laskavih in prisernih besedah — pri čemer pa seveda ne vemo, ali je ta prisernost izvirala res iz srca, ali pa se je porajala na jeziku — odsval pozdravu g. namestnika. Ali bodo si kakor hoče: ako sedimo stvar po nje vnanosti, priznati moramo, da je bilo dne 25. julija obnebje, spenjajoče se nad odnosili mej vlado in mestnim zborom Tržaškim, čisto kakor ribje oko in zlati žarki nekaljenega soglasja sipali so se na odlično gospodo, zbrano v mestni dvorani: naše „zolovljeno“ oko ni moglo zapaziti ni najmanjšega oblačka na horizontu mestnem. Človek je moral nehote mislit na muhasto apri-lovo vreme: razpršila se je kar naenkrat nevihta, v trenotku so se poizgubili črni in grozonošni oblaki. Ako bi bili vremenski proroki, uganili bi morda, od katerih strani je potegnil veter, ki je provzročil to nepričakovano in za marsikoga blagodejno iz-premembo; ker pa nismo proroki, zadovoljiti se moramo s tem, da konsistujemo to, kar je.

Govor gospoda župana ni bil dolg, a je bil velepomemben, a čemer pa nismo hoteli reči, da nas je presenetil ni najmanje. Iz županovih ust pričakovali smo to z apodiktično gotovostjo in čudom bi se bili čudili, dā: strmeli bi bili, da nismo čudili tega, kar smo čuli. In kaj smo slišali? Slišali smo, da ostane vse pri starem, da gosp. župan in žnjim vred naši slavnii mestni zbor hočete nepremično hoditi po istih potih, po katerih je hodil prejšnji, po slavnii vladu na senzacijonelen način razpuščeni mestni zbor. To je jasen program, ki nam je je povedal na vse glas, pri čem da smo mi Tržaški Slovenci. Zaklicali so nam z Dantejem: Lasciate ogni speranza! Da smo udani fatalizmu, veri v usodo, pometati bi morali orožje v koruzo

ter opustiti trdi boj. — brez upazmag. Ali k sreči, da ne verujemo v usodo, ampak v jednega pravičnega Boga, ki kraljuje nad oblaki, in ki ne dopušča, da bi krivica definitivno zmagala nad pravico. Mi verujemo v onega Boga, ki ne dopušča, da se ukorenini na svetu „pravica močnejšega“, ampak hoče jednako pravico — za vse!!

Oprt na to vero v večno pravičnega Boga ne zdajamo, ampak odganjamamo od sebe vsakoršno malodušnost. In zato nas ni poparil prav čisto nič neprijazni in nadaljne boje napovedujoči nam odmev iz mestne palače z dne 25. julija.

Pojem kulture so dandanes zlorabi neusmiljeno. Mi bi rekli, da svetovna kultura ne pozna narodnosti, da je skupna last vseh napredujocih in tekmojučih narodov, kajti neovržna istina je, da so narodi, odkar svet obstoji, drug drugemu odstopali svojo kulturo, zbor česar vidimo v vsej zgodovini človeštva narode, kako so vstajali, popenjali se in dosegali vrhunc svoje slave, zopet padali, prepričajoč odlično svoje mesto drugim narodom. In ker imajo vsi ti narodi delež pri tej „kulturi“, zdi se nam abotno, govoriti o izključeno grški, latinski, nemški, in taki tudi — italijanski kulturi. Zlasti Italijanov, to je naroda, ki stoji na odličnem mestu glede števila analfabetov (ljudij, ki ne znajo ni čitat ni pisati), ne moremo razumeti, da imajo vedno polna usta svoje „italijanske kulture“; pomisliti je vendar, da glavni znak prave kulture sta pravica in človek o ljubje, dočim je ona „kultura“, katera vzduh moramo dihati va-se mi Primoreki Slovenci dan na dan, nasilna in po takem v strogem protislovju s pravico in človekoljubjem.

In to svojo „kulturo“ hočejo tudi v bodoče braniti gospoda v mestni hiši, kajkor so nam povedali dne 25. julija. Oni hočejo imeti torej po vsej sili tisto svojo „kulturo“, ki pa je v resnici le žalostna karikatura prave kulture! Svobodno jim! Tem nujnejša je dolžnost nam Slovencem, tem odločneje braniti tisto pravo kulturo, katero glavna znaka sta — pravica in človekoljubje. Oni, ki imajo

moč v svojih rokah, nam kličejo „Lasciate ogni speranza“! — pozivljajoč nas, da se učimo brez pogojno „italijanski kulturi“, češ, da nas ne rešijo vse naši naporji.

Počasi, počasi, gospoda! Vi prece-njujete svojo moč! Moč, ki jo imate v rokah, nima svojih kali v vas samih, v vaših duševnih čestnostih in v večji vaši kulturi, ampak srečo imate, da že leta sem brije za vas ugodna sapa, katera vam razgana oblake ter provzroča, da se vam neprestano smehlja prijazno nebo ter pošilja doli blagodejne žarke svoje na vašo strohnelo in preperelo „kulturno“, da se more ta pokveta vzdržati na silo. Ali sreča je opo-teča: vreme se zasuče danes ali jutri — to je tako gotovo, kakor je Bog v nebesih — sapa si ubere drugo smer, in jasno postane tudi naše nebo!!! In takrat boste morda obžalovali, da ste nas prezirali in zanikovali, jednostransko branec tisti nestvor, kojemu pravite vi „italijanska kultura“! Številke govorč! Slovenci v Trstu in okolici sestavljajo tretji del vsega prebivalstva, to je fakt, katerega no more utajiti g. župan Tržaški in vendar ne zine ni besedice o pravicah tega slovenskega življa, dā, niti dobrohotna besedica mu ne zdrane z jezikom. V navdušenju za svojo kulturo, posabil je v svojem nastopnem govoru na slovensko narodnost jedne tretjine podrejenega mu prebivalstva. Gospod župan je rekel koncem svojega govora, da mu je „naš jezik italijanski“ najsvetjejše pravo in najstarejši zaklad. Proti temu nimamo česa ugovarjati, ali kot pameten in pravičen župan ne bi bil smel pozabiti, da oni trejini prebivalstva, pripadajoči slovenski narodnosti, je istotako jezik „najsvetjejše pravo in najstarejši zaklad“. Kar je ljubo v sijajni mestni hiši, to je dragotud i v borni kōdi okoličanski. Ali ni tako, gospod župan?

Gospoda so nam pojasnili, kaj nam je pričakovati za bodočnost, povedali so nam, pri čem smo. Zagotovljeni naj bojo, da smo vzel na znanje njihovo izpoved. Samo naj se ne udajajo praznim nadam, da so s tem dosegli kaj za svojo „kulturno“. Te kulture, ki izključuje naše pravice in ves naš narodni obstanek, ne pripoznamo Slovenci nikdar!

in ondi gori pod stropom zagledam grdo, ostudno počast.

Krvavo rudeče polti je njeni truplo in črne so njene ostre peroti, katere drži široko, kakor na vzlet, razprostre, a glava je podobna pasji, le, da je molj iz grozivtega gobca strašno goreče želo in ostri kremlji blišče se kakor od mokre krvi.

In vsa ta počast, o kateri se mi dozdeva, da je porojena iz sopara, puhtedečega iz sovraštva plesalcev do Slovanov, meri doli na-me: njo srpi pogled obrnen je na moje lice; in že se požene raz svoj sedež, da plane na-me — — v tem hipu pa mi nekdo ob rameni zašepede: „Ne kaži psu svoje zadrege, svoje boječnosti, ako hočeš, da te ne popade!“ in kakor bi trenil, planem od stene naravnost med plešeče.

Ondi na rudeče baržunaste sedalu, vsa kipeča od stoprov izvršenega plesa, sedi prokrasna hči najhujšega nasprotnika Slovanov. Njene svitle prsi se dvigajo kot burno valovje morja in jedina še cvetka med čipkami njenega krila plapolje nad

Okolica in mesto.

Vsakdo, komur so le kolikor znane razmere po drugih večjih mestih, pripoznal bode, da so v Trstu v primeri z drugimi svetovnimi mestci brana in stanovanja veliko dražji nego drugod. Navalic okolnosti, da je Trst združen po parnikih in po železnici z bližnjo vnorodno Istro in Dalmacijo, da je obkrožen z vnorodno okolico ter da uživa vsakoršnih olajšav po železnicah in parnikih, je tu vino enako drago kakor na Dunaju in po mestih, ki morajo vino od daleč privažati.

Istotako je s stanovanji. V Trstu se mnogo zida ter so nove stavbe celih deset let oproščene davka, vendar so tu stanovanja mnogo dražja nego v Gradcu in skoraj bolj kot na Dunaju. Nič na boljšem nismo pri živežu, kajti razne jestvine so tu enako drage ali še dražje kot v večjih notranjih mestih, čeprav je tu skladne in izkrcevališče živež za dober del Avstrije.

Kdo je temu vzrok? Časniki sploh in ljudstvo samo toži nad ogromnimi davki in pristojbinami, bodisi državnimi bodisi občinskim.

Prva nas je po odpravi proste luke oblagrovala z zaprtim užitninskim mestom ter pobrala v isto mesto dober del skalovite in borne okolice, kjer živé okoličani trpni ne imajoč drugega posestva razun svojih pridnih rok, zakajene koče in pedi zemlje, katero obdelujejo, da si z letnim vinskim pridelkom (v vrednosti od 50 do 100 gld.) nekoliko pomorejo; mesto je povzročilo še prekosilo zahtevajoč od nje občinskih doklad v istej meri, ali še vičjih, nego je državni davek sam, poleg tega je pa občina pobirala in še pobira takozvano „točarino“ — najkrivičnejšo mestno doklad, kakoršne ne pobira nobeno drugo mesto v Avstriji. Ti davki in osobito mestne doklade podražeče so živež in bivanje v Trstu na nečuven način.

Po prizadevanju našega poslanca Naborgoja se z novim prihodnjim letom odpravi toli sovražena točarina. Tedaj boste vendar enkrat smel tržaški krčmar prodajati vino, ne da bi bil pod vednimi kon-

njimi kot osamljeni čolnič v morskem valovju, penečem se v viharji . . . ojstro-milo me pogleda in se privije mojemu telesu . . .

mazurka zadoni z nova in z nova zagrmi dvorana pod težo vrtečih se teles. — A skoro poneha grom in jaz sam se svojo divno plesalko ostanem sredi dvorane. Toda kot zbesnela vrtiva se midva, — od sten sem pa hrumi glasno priznanje in ploskanje: „Bravo, bravo! glejte Slovana! Tako pleš Slovan!“ čuje se burni vzklik. Naposled pa obnemore plesalka v mojih rokah in me prosi odmora — — — premnogo je že plesala! — —

Pripeljem jo k njenemu sedalu in iz njenih očij nasproti mi sije mili žarek, ki je tihia hvala zmagovalcu . . . A ona počast? Izginola je in na njenem mestu zrl sem krasno amoreto, ki je smehljajočim licem mi izkazovala tihio ploskajoč priznanje . . .

„Ne kaži psu svoje zadrege, svoje boječnosti, ako hočeš, da te ne popade!“

PODLISTEK.**Pesmi brez imena.**

Pričebuje Ivan Fajdiga.

VII.

Povabljen sem na neko veselico, — težko se odločim, da bi šel, kajti veselico prirejajo tujci, hudi nasprotniki naše narodnosti, našega ljudstva. A iz prijaznosti do gospodarja se odločim in grem.

Dvorana bila je že krasno razsvitljena, — duh cvetja in omamljive vonjave parfuma puhteli so mi nasproti, ko ustopim: zbrano bilo je nebrojno najodličnejšega občinstva, prvi krogi domače stolice vreli so, spojeni od radosti, v električni svitlobi.

Blesk ženskega lišpa, krasota njihovih poludokritih doprsij in žarni, ljubezen in strast iskreči pogledi, in ob enem toploti, ki je puhtela iz teh teles, vse to omamilo me je skoro za prvi hip, da bi bil zarudel in sramežljivo pobesil očij, da se ne spomni svoje socijalne veljave in one žive resnice, ki pravi: „ne kaži kar psu svoje zadrege,

svoje boječnosti, ako hočeš, da te ne popade!“ . . .

Orkester zaigra komad mazurki in dvorana zagrmi pod težkimi v plese dirjačimi telesi.

Stisnem se v kot — kajti namenil sem se, ne udeležiti se plesa — ter opazujem pred menoj vrvroče življenje.

Kako je to kipelo! Kako je gorelo od strasti in divjega hrepnenja — dā, iz teh očij je besnela vse ona brezrčna, krvoločna pohotnost, ki označuje nasprotne naše, ki jih dela nasprotnikom našim! V tem trenotji sem zrl poosebljenost one brezrčnosti, ki dela sovraga zmožnega najljutejših činov nad narodom slovanskih, da mu ne branijo zakoni . . .

In ples se kakor ostentativno pomico proti meni in kakor nehote odmičem se mu jaz ob steni v skrnjni konec dvorane — nekako zlobno in škodoželjno sipljejo se na-me pogledi plesačih in konečno obrneno je slednjega oko le na — me . . . tedaj pa mi vzkipi pogled v nasprotni konec plesača, uprav nad glavo orkestra

trolom občinskih dacev. Bilo je upati, da pade cena dobremu vinu v Trstu vsled znižanih priklop. Vsi so se že veselili. Ali človek obrača, a mestni magistrat tržaški obrne — po svoje.

Zajedno z odpravo proste luke, a tem bolj po odločeni odpravi točarine jeli so se na magistratu jeziti, civiliti in javkati, da s sedanjimi dokladami ne morejo izhajati ter so v par letih prigospodarili celega pol milijona z gube misleč, kadar vlada uvidi, da se bližamo prepadu z našo mestno upravo, morala bodo odmekniti ter nam dovoliti novih dokladov. Dokazali so na tak način, da tiči mestna občina v ogromnih dolgovih, iz katerih je ni pomčka, ako je vlada ne pomore. Kaj potreže plačuječe ljudstvo — to Lahonom ni mar, da le glasuje za nje ob volitvah: za upravo z občinskim denarjem namreč, za njega porabo v poitaljančevalne namene, za nagrade dvomljivih zaslug, za plačevanje nepotrebnih uradnikov, kapovil, komisarjev, biričev itd. — za to skrb je sam! V tej slepoti, ne da bi poslušali glas skrbnih in za deželo vnetih mož — okoličanskih poslancev, koji so jih svarili, naj vendar ne nalagajo novih doklad, temveč gledejo naj, da pokrijejo sedanjo zgubo z dobrim gospodarstvom in štedljivostjo — na enake modre nasvete se niso niti ozišali ter kakor jedna duša obravnavali in brez premisleka določili nove doklade na najpotrebnejše stvari. Namesto prejemanje točarine, vdobimo — ako se ta zaključek potrdi — po novem letu povisanje na vino za 2 gl. 40 kr. na vsak hektoliter ter povisanje davka na pivo in meso.

Takovani „konserativni“ poslanci, ki so ob času volilnega boja obečali volilcem, da jim bodo pred vsem skrb za ubozega občana in torej za znižanje doklad, glasovali so s progressovci navzlio okolnosti, da je celo vladni komisar oporekal novim dokladom ter nasvetoval druge pravičnejše!

Najbolj bodo po novih dokladah pričadet itak siromašni slovenski okoličan v področju užitninske črte. Spodnjega okoličana edini pridelek je par vedrov vina na leto. Od tega moral je dosedaj plačevati, ako ga je sam povzil, 7 gl. 40 kr.; če ga je pa nastavil ter na drobno razpečal, moral je poleg tega plačati še 15% od prodajne cene. Plačeval je torej za razprodajo okoli 10 gld. od hektolitra, a 7 gld. 40 kr., ako ga je porabil za se. Odsihdoh bodo pa od vsega svojega prideleka moral plačevati 10 gld. 40 kr., torej v zadnjem slučaju, t. j. ako ga sam porabi, treba mu bodo odrajetovati 10 gl. 40 kr., torej 3 gld. več nego dosedaj. Ako cenimo pridelek v obsežju užitninske črte na 1500 hti, vidimo, da bodo vdobivali mestni magistrat vsako leto 96.000 gold. od okolične samo doklad na vinu ali za 45.000 gld. več nego dosedaj brez točarine. Če pomislimo na razne druge doklade, takse in pristojbine, katere pobira občina od nas, ter presodimo troško, koje ima ista na leto z nami, lehko pridemo sami do zaključka, da polni spodnjega okolična magistratu blagajne ter mu daje sredstva, da lažje polačuje. Okoličani, mi dajemo šibko našim narodnim nasprotnikom, da nas tepejo! Za zahvalo nas nazivajo s „ščavi“ ter slepe, da morajo vsako leto dolagati za naše potrebe, dočim jim je okolična debra shramba, iz koje zajemajo, da trosijo v svoje potujevalne namene. — Ako ide tako dalje, pride za sedanjo zgubo pol milijona še druga pol, a skladati bodo moral tudi okoličan, ne da bi se mu pričelo niti najpotrebnejših stvari. Še je čas, da se ganemo: okolična naj zahteva lastno samoupravo, od katere se nam je edino nadejati, da bodo napredovali v gmotnem in duševnem obziru. Zganite se še za časa, okoličani! kajti:

Kdor zaničuje se sam,
Podlaga je tujčevi pet!

Politični pregled.

Notranje dežele.

Dunajski socialisti imeli so dné 13. t. m. shod. Njih vodja Hofer izjavil je, da prihodnje jeseni o razpravljanju splošne volilne pravice odpravijo deputacijo k zastopnikom v državno zbornico, med tem ko bodo demonstriralo pred palato do 100.000 delavcev, energično zahtevajoč splošno volilno pravo.

Praški anarchisti sklenili so napraviti protest proti sklepom socialističkega shoda v Zurigu.

V Lincu odprli so v nedeljo, 13. t. m. obrtno rastavo.

V Brnu bila je dné 12. t. m. deputacija čeških meščanov pri deželnem namestniku ter zahtevala, da se odpravijo nemški ulični nadpisi, kajti nemški nadpisi izvajajo prebivalstvo češke narodnosti. Namestnik je odgovoril, da pričakuje v tej zadevi menenje mestnega zastopa.

Vnajne države.

Prigodom godu srbskega kralja Aleksandra, čestital mu je v ime diplomata francoski odposlanec. Diplomatje bili so povabljeni na dvorni obed. Iste dan bilo je promaknjeno mnogo častnikov; odlikovanja so dobili vojni minister Gruić, razni višji častniki in poslanci in arhitekt Dučić. Mnogim obsojenim je bila popuščena kazen.

Srbski ministarski predsednik Dokič je zopet nevarno obolel.

Srbška zbornica odobrila je v drugem čitanju zakon o uvedenju monopola na petrolej, župlenke in na spirit. — Srbija hoče torej po vsej sili napolnit prazne državne blagajne; ako nadaljuje poslanska zbornica srbška tem potem, upelje slednjič še le državni monopol na — zdravi človeški razum!

„Nürnberg Anzeiger“ javlja službeno, da se je princ regent Bavarski odpovedal regentatu. Vlado prevezame kot novi regent princ Ljudevit.

V Indiji so nastali verski nemiri. Dne 11. t. m. (petek) obhajali so Indijci v Bombaju praznik „Dudara“. Mohomedanci pa se bili zbrani v svojih mošejah, kakor vsaki petek. Svetkovanie Indijcev pa je motilo Muzulmane; razkađeni planejo iz mošejev ter se vržejo na Indijce. Mohomedancev bilo je okoli 2008. Ni jim bilo pa zadosti, da so razgvalili in ranili več domačinov, vrgli so se tudi na Evropo. — Verski nered širil se je iz mesta po deželi in izgredi so sedaj na dnevnem redu.

Različne vesti.

Odbor pol. društva „Edinost“ bodo imel svojo sejo prihodnjo nedeljo dne 20. t. m. ob 10. uri predpoludne v prostorih „Del. podp. društva“. Na dnevnem redu bodo posvetovanje radi peticije v zadevi užitninske črte, oziroma znižanja vinskega davka. K posvetovanju se povabljeni gg. odborniki njih namestniki, zaupni možje društva in tudi drugi, ki se zanimajo za to zadevo.

Imenovanje. Začasni načuditelj na učiteljsku v Kopru, gosp. Kožuh, imenovan je stalnim glavnim učiteljem na istem učiteljsku.

Premeščenje. Kancelist pri okrajnem v Pulju, g. Ivan Sorman premeščen je k deželnemu sodišču v Trstu.

Umrila sta dne 14. t. m. nadškof dr. Zwerger v Gradcu in škof msgr. Binder v St. Poeltnu.

V proslavo rojstvenega dné M. Veličanstva poziva prvo „Vojško-Veteransko društvo“ v Trstu svoje ude, da se snidejo k slovesnem obhodu dné 17. t. m. ob 7. uri zvečer na dvorišču velike vojašnice. Tega slovesnega obhoda udeleže se na predvečer rojstvenega dné Njeg. Vel. tudi druga patriotska društva z godbo in plamenicami.

Dne 18. t. m. snidejo se udje „Veteranskega društva“ ob 7. uri zjutraj na

dvoru velike vojašnice, od koder odidejo z godbo in zastavo v cerkev sv. Antona novega k slovesni sv. maši. Po končani sv. maši bodo defiliranje in oddaja zastave v veliko vojašnico. — K sv. maši vabijo se zastopstva drugih patriotskih društev.

Poziv. Predsedništvo „Delavskega podpornega društva“ vabi tem potem vse odornike, namestnike in nadzornike, kakor tudi druge društvene člane, da se za gorovo udeleže današnje odborove seje, ki bodo ob navadni uri zvečer, zaradi posvetovanja ob jutrnjem večernem obhodu v proslavo rojstnega dne Njeg. Veličanstva.

Gospodarsko društvo in Velesilla napravita v četrtek zvečer v Škedaju slavnost v proslavo rojst. dne presv. cesarja, in to z godbo, petjem in umetljivimi ognji. Začetkom bodo sprevod po vasi, potem veselica v gostilni g. Gašperja Sancina.

Iz Sežane se nam piše: Javili ste že v Vašem cenjenem listu premeščenje bl. g. Aleksandra dr. Zenkoviča, c. kr. okrajnega zdravnika iz Sežane v Gorico. Povodom tega premeščenja in zradi mnogih zaslug, koje ima ta človekoljubni gospod za Sežano posebe in za ves Kras v obči, je občinsko starešinstvo Sežansko dalo gospodu doktorju v 9. dan t. m. odhodnico, pri kateri mu je g. župan A. Mahorčič, uvaževanje njegove zasluge za uboga ljudstvo in otroke - šolarje, katere je vedno brezplačno zdravil v 26letnem službovanji v Sežani, onemu gospod doktorju, ki se ni strašil ne slabega ne hudega vremena, ne v letu ne v najhujši zimi, ne po dnevi ne po noči prihiteti bolniku na pomoč, napisil na zdravje in zadoljnost v novem kraju, v solinčni Gorici. Bl. gospod doktor zahvaljeval se je na tej zani nepozabni ovaciji in zatrjeval, da Sežane in celega Krasa ne pozabi nikdar. Vsega priporočila vredni gospod doktor naj živi še mnogo let!

Z Reke pišejo „Slovenou“: „Nedavno sem omenjal v Vašem dnevniku, da je izšel nov „glagolski misal“ za Črnogorico, Dalmacijo, hrvatsko Primorje in bližnje otroke. Sedaj mi je še omeniti, da se tiska v Rimu v propagandini tiskarni tudi nov „ritinski ritual“ za dalmatinske škofije v hrvatskem jeziku. Kakor javljajo iz Rima, stal bodo nevezan 5 kron (2 gld. 50 kr.) Ta novi ritual dobi tudi senjska škofija. Sicer ima ona že od leta 1859 hrvatski ritual, a ta ritual ni popolen. Valedi tega uvede naš vladika Juraj Posilović sedanji popolni ritual. Tako bodo imela naša vladikovina nov glagolski misal in hrvatski obrednik v sedanjem jeziku. To je lep napredok! Hrvatje morajo res biti hvaležni slavno vladajočemu Leonu XIII., kateri jim je dal ti krasni kujigi. Mej tem, ko nas neusmiljeno stiskajo Madjari in naši prodani bratje, nam je toliko dober sv. oče v Rimu. — Naš vladika J. Posilović se je jutri precej gibati. Letos bodo na njegovo prizadevanje v Senju duhovne vaje za svečenstvo iz Kranjine (Granice). Dalje se bodo od sedaj opravljali po škofiji ljudski misijoni. O teh ni bilo dosedaj ni duha, ni sluga. Vodili jih bodo dalmatinski jezuiti. Slednjic je uvel tudi kanonično vizitacijo v Granici.“ Takih vladik pošlj nam blago nebo!

Le zvijajte se! Vetrč, ki je pripihal iz Pulja ter nam donesel vest o ustanovitvi družbe sv. Cirila in Metoda za Istro, vznemiril je seveda vse italijansko časopisje. To je gola resnica, katero ne morejo nikakor prikriti. Vedejo se pa ta laška glasila povsem različno: nekateri hočejo smešiti in bagatelizovati našo novo družbo, osobito pa gosp. dra. Leginjo, drugi pa upijejo: Hanibal ante portas! Mej tema dvema ekstremona pa balancira Poreška „L'Istria“: zdaj se sveje zdaj joče. Zlasti članek v poslednji številki omenjenega lista ni druga nego kopica protislovij: kar je sezidala „L'Istria“ v jednem odstavku, podrla je do tal v naslednjem. Po nekaterih mestih pravinarje, da Italijanom se ni batil za Istro, da se ni batil, da bi slovansko gibanje italijansku odtegalo le še jeden sam milimeter zemlje: kar so storili Slovani v zadnjih 20 letih, so storili, sicer pa ne dosežejo nič več. Dela so celo, kakor da jo veseli delovanje družbe sv. Cirila in Metoda, češ, ljudstvo se vsaj nauči čitati, čemur bodo - posledica, da se ne bodo dalo zavajati po brezmiselnih uplivih. — Tako po nekaterih mestih. Na drugem mestu pa slike zopet črni barvami, kako zvito in preračunjeno postopajo Slovani, kako jim gre haje v Avstriji vse na roko, kako se uradniki slobodno upisujejo v družbo sv. Cirila in Metoda, dočim je cesarskim uradnikom zabranjeno biti članom „Lege Nazionale“ itd. Čitajoč to jeremijado misli bi si morali, da za vsakim Italijanom stoji vsaj jeden orožnik z nasajenim bodalom, prežec nanj, da ga odvede v zapor, ako se le gane.

Sicer pa treba pribiti izpoved „L'Istrie“, da jej delovanje družbe sv. Cirila in Metoda utegne še koristiti s tem, da se bodo ljudstvo vsaj naučilo čitati. Italijani torej ljudstvu niso priučili neobhodno potrebno vedenosti čitanja — to je priznala „L'Istria“ na vse usta — in s tem je obsodila najstrožje nadvladje nje lastne stranke, ki je po vsej glede od doli iz italijanskega kraljestva izgajila narod analfabetov, narod nevednežev. Hvala vam prisrčna na tej odkritosrčnosti, hvala vam na izpovedbi, da ste pustili narod v temoti! Mi vam nočemo kvariti veselja in vam nočemo podirati vere, da ostane intacten „italijanski značaj“ dežele Isterske; a mi ostanemo istotako trdn v svoji veri, da v najkratši dobi proderezne premagljivo silo na površje slovanski značaj dežele; da se Istra pokaže svetu kot taka kakorčna je bila od nekdaj: kot zemlja slovanska.

Tako je prav! Kakor javlja italijanski časopis „Il Dalmata“, prepovedala je policija v Zadru prepevati in javno igrati pesem „Nella Patria de Rosetti“. Mi od naše strani pričakujemo, da bodo ta vzhled sledila tudi tržaška oblastnija, kajti to, kar se s to pesmijo v Trstu počenja, presega že vse meje. V vseh javnih lokalih, kakor n. pr. „Cervo d'Oro“, „Ponte della fabra“ itd. ne ališimo drugega kakor: Nella patria de Rosetti, kateri posni frenetičko ploska navzoče občinstvo zahtevajoč ponavljanje, kateri zahtevi navadno in radi ugodijo slavni „umetniki“ po pet do šestkrat. V interesu javnega miru bi bilo, ako bi tudi o. kr. oblastnija v Trstu prepovedala to pesem igrati in prepevati vsaj po javnih objavljenih, kajti ta izvajajoča pesem ne žali samo nas Slovencev, temveč tudi druge narodnosti, ki stanujejo v Trstu. Pričakujemo torej, da se to uvaži, tembolj, ker bi sicer utegnilo priti do energične reakcije.

Ljudskega shoda, ki se je vršil minolo nedeljo v vrtu gostilne „All' Operaio“, udeležilo se je karih 200 oseb. Zborovanju je predsepoval g. Krejčič, a namestnik mu je bil g. Poljšak. Prvi je govoril g. Zadnik o položenju delavskega stanu in pa o splošnem volilnem pravu. V svojem govoru je silno napadal (mej burnim pritrjevanjem občinstva) vladino postopanje nasproti delavskemu stanu. Na onem mestu pa, kjer se je govornik bavil s predlogom Mladočehov za premembro volilnega reda, napadajoč Mladočeha in očitajoč jim sebičnost, nastal je velik hrup mej navzočimi delavci. Sledivši govornik, g. Ipavč, je toplo zagovarjal predlog Mladočehov, naglašajoč, da jim moramo biti hvaležni tako kot Slovani, kakor kot socialistična stranka. (Izvajanjem g. Ipavča je burno pritrjevala velika večina poslušalcev). Na ugovor g. Zadnika, da nikakor nismo dolžni hvaležiti Mladočehom, ker to bi bili morali že pred 30 leti storiti, kar so zdaj storili, poprijel je g. Ipavč zopet za besedo, izjavljajoč, da mladočehov poslanec pred 30 leti niti ni bil in da je vendar bolje, da so storili zdaj ta-

korak, nego da bi ga ne bili nikoli. Zato ostaje govorik pri tem, da moramo biti hvaležni Mladočehom.

K sklepu je Zadnik slikal, kako krično se dandanes v Avstriji postopa z delavsko stranko, osobito kar se tiče volilnega reda, na kar se je vsprejela približno nastopna resolucija:

Uvažajoč, da se delavsko ljudstvo zbor kapitalistiškega gospodarstvenega reda in predpravice posestnikov pogreza vedno bolj v gospodarsko in političko odvisnost, izreka denašnji shod, da je neobhodno potrebna revizija ustave na podlagi občne in ednake volilne pravice za vse državljanje od 21. leta naprej, brez razločka spola. Neobhodno potrebno je nadalje, da ljudstvo zasobi priložnost zastopati svoje interese ter se izobraževati politički, da se usposobi za boj proti vedno rastodemmu izkorisčevanju sestrani posedovalnih stanov.

Iz oficijsnega poročila o VIII. veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda. (Dalje.) Goste, doše z Ljubljanskim vlačkom, pozdravila je odbornica ženske podružnice Sežanske, gospodična Micička Mahorčičeva nastopno:

Čestita gospoda! Velespoštovan gospod predsednik! Pripeljal Vas je vlak na krški slovenski Kras v prijazno Sežano. Prišli ste z namenom, da se posvetujete v prid slovenske dece in slovenske šole, da ohranite našo deco starodavnemu slovenskemu narodu, zvestemu veri, domu, cesarju. Blagoslov naj Večni Vaš trud, in Vaše delo naj doneše najlepši in najplodnejši sad v prid in blagor slovenske mladine, ljubega nam slovenskega naroda. Radovaje se Vašega prihoda Vam klicem v imenu sežanske podružnice in v imenu slovenskih rojakov na Krasu: Bog Vas sprimi!

Defalni poslane in župan g. Rajko Mahorčič pa sledi:

Slavna gospoda! Čestiti gospod predsednik! V imenu občine Sežana, katero imam čast kot župan zastopati in v imenu gospodov kraških županov, zastopajočih prebivalstvo sivega Krasa, zahvaljujem se Vam prav srčno, da ste si Sežano ali tako zvano kraško metropolo izbrali za glavno skupščino družbe sv. Cirila in Metoda. Z radostnim srcem smo Vas pričakovali in ravno s tem radostnim srcem Vas sprejmemo. Mi Sežanci in z nami vsi Kraševci se veselimo današnji dan v tej če stiti družbi veselo provesti, in zato Vam izredem svoj bratski pozdrav in Bog Vas živi!

Prvomestnik družbe, velež. g. Tomo Župan, pa je ob sprejemu na sežanskem kolodvoru ozdravil prilično tako-le:

Preblagorodna gospa prvomestnica — Preblagorodni gospod deželní poslanežupan — Blagorodne gospice!

Pred mano je steza
moj ljubljeni svet:
Vsa lepa dolina,
ki Krasu je ovet.
poje Vaš pesnik-rojak to najlepše ozemlje,
kar pa ima Kras — Vaše ožje domovje
oslavljajoč.

Prečuden je kraški ljubljeni in lepi svet, ki reke požira in je razliva zopet na dan, veličasten je ta kraški svet, ki potniku odpira prostorje pod zemljo, kot da bi ga hotel voditi v bajeslovna bivalščina starodavnih pravljic.

Čudno in veličastno vse to. — A voda, ki je izginila in se prikazala zopet, utegne vnovič premeniti svoj tek, da tudi jo je za enkrat omejil sam večni zidar. In Vaši podzemeljski hramovi, akopram obokani še tako trdno, utegnejo vendar le razpasti pod silo časovnih zgodb. Kedaj, kako — temu je Bog vladar.

Nerazrušljiva skoraj se nam sicer zdi sedanja podoba Vašega kraškega sveta — toda nerazrušljivega je Vaša domovinska vnema, nerazrušljivega je Vaša ljubezen

do vseh teh teženj, koje zedinjuje v sebi družba sv. Cirila in Metoda.

In prav ta Vaša neizpremenljiva ljubav do domovja, prav ta Vaša neizpremenljiva ljubav do slovenskega šolstva je, ki je privedla danes toliko Slovenc in Slovencev iz vseh naših pokrajin sem v Solnčno Sežano. Strmeč ob čudih kraškega sveta se hočemo še bolj nadiviti uzornemu domoljubju čast, bivalk in bivalev, osobito še Vašega prelepega sežanskega okraja, imenovanega „Kraški raj“.

Zahvaljujoč se imenom družbe sv. Cirila in Metoda na tem sijsnjem sprejemu naših čast. skupščinarjev ozdravljam Vam Preblagorodna, kot načelnici naše ženske podružnice, ki je prva na Slovenskem sprejela pod svoje okrilje veliko našo skupščino — ozdravljam Vam, preblagorodni gospod poslanec župan in Vam, častite gospice, na Vašem tako milem nam pozdravu; zahvaljujem se Vam, čast. gospice za duhete darove Vaših rok, vsem Vam in vsem nazočim iz dna duše kličoč: Bog živi Sežano!*

(Dalje prih.)

Za družbo sv. Cirila in Metoda našli so mladi Škedenjski krokarji v „italijanskem“ gnezdu pri Benich-u v Škedenju 72 novč. — Hrvatje in Slovenci pri sv. Ivanu 2 gld. 20 kr.

Pri banketu na čast odhajajočemu g. Krizu za svetoivansko podružnico nabrali 18 kron 62 stotink, da postane pokroviteljica družbe sv. Cirila in Metoda. Lepa hvala, živel!

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela nastopne darove: Slavno uredništvo „Slovenskega Naroda“ je izročilo 2868 kron, nabranih od dne 29. maja do 12. julija in izkazanih v 121.—157. številki. Na posamezne kraje, odnosno posamezne darovalce se imenovane prve krone razdelé tako-le: Stari trg 28, Trst 2, Ljubljana 3, Mally 20, Zagorjan 10, Žalec 18, Št. Jernej 21, Ljubljana 1, Trst 1, itd. Vrhnika 60, Zagorje 31, Krško 24, itd. gostilna Loyd, Zužemberk i. dr. 74, Zagorjan-Auer, desetorica i. dr. 44, Brežice 46, posameznik 11, Črnomelj 36, Zatičina 35, IV. Božič 10, Urek 25, posamezniki 12, gospa Vršeč v Sevnici 50, Št. Jurij 24:30, Loški Potok 6, posamezniki 6:30, Ptuj 43, Ribnica 40, Sava 8, Postojna 100, Ljubljana 101, Litija 68, Kamnik 25:30, itd. Borovnica 35, Cerknje 18, posamezniki 8, Kranj 101, Novo Mesto 51, Dunaj 20, Selce 10, Vrhnik 50, Kranj 10, posamezniki 4, Železni 26, Lož 15, Šmartno 10, Kranjska Gora 22, Kostanjevica 6, Novo Mesto 109, Ljubljana 10, Šmarje 38, Torte (Nordpol) 55, drugoletniki 10 itd. Litija 29, dva tujca 10, itd. Celje 20, Ptuj 16 itd. I. V. 20, Postojna 8, Celje 100, Metlika 30, Krisper 20, Karlovac 15, Čelovec 40, Brežice 8, Slovenija 20:26, Narodna gostilna 14, Loka 207, Kamnik 27, Št. Pavel 40, itd. — Šentjakobsko-Trnovska ženska podružnica v Ljubljani nam je poslala 350 gld. 89 kr., t. j. znesek veselice dne 18. rožnika in darovane prve krone z željo, da se vpiše trikrat kot pokroviteljica. Lep vzgled požitovalnega domoljubja, v katerem se odlikujejo tudi Postojnske, Tržaške in vedno delavne Litijiske Slovenke! Za Postojnsko žensko podružnico nam je poslala g. Josipina Kraigher 214 gld. in sicer 100 gld. pokroviteljine in 114 udnine, za Tržaško žensko nam je izročila g. d. Ljubinka Mankoč 170 gld. in sicer 100 gld. pokroviteljine in 70 gld. udnine in že četrto pokroviteljino so poslale Litijiske in Šmartinske Slovenke, katere zastopa kot četrta pokroviteljica g. Ivana Knašić. In tudi Šentpeterske domoljubkinje v Ljubljani ne zaostajajo za Šentjakobskimi: poslale so 100 gld., da se vpiše njih podružnica za pokroviteljico. — Pokrovitelji z zneskom 200 kron so postali: Če. gg. bogoslovci 1. 1892/93, g. Fran Jurca, veletržec v Postojni in „Novomeški samci“. — Predsednik podružnice Zatičina-Višnja-Gora-Št. Vid, g. notar Pirnat, nam je poslal kot podružničen donesek 100 gld. — Za Se-

žansko podružnico nam je poslala g. Mici Mahorčičeva 97 gld.; prve krone pa so darovali v Sežani: Franjo Gulić, Nežika Štolfa, Nežika Pitanic, Zinka Širca, Mici Mahorčičeva, Kosovel, Kante, Rajmund Mahorčič, Kanobl, Dettoni, Hren, Mankoč, dr. Ribař, Gerbec, Batistig, Leban, rodoljub, idealist, narodna žena po 1 kr., Maria Pregi, Pavlina Resman, Hrašovec, dr. Ostertag po 2 kr., puščica v gostilni Jozefa Štolfa 3 gld. 40 kr., v kavarni Dolenc 7 gld. 65 kr., pri družini Mahorčičevi 6 gld. 17 kr., vesela družba v Dvaci 14 kr., vesela družba v Sežani 12 kr. — Prvomestnik Litijiske podružnice, č. g. Jernej Zupančič nam je poslal 90 gld. Društvo učiteljev v Kamniškem okraju je pristopilo družbi kot pokrovitelj; doplačalo je namreč 66 gld. k lani v ta name poslanim 34 gld. — Sežanska podružnica nam je izročila kronin dar 130 kr. dot dohodek veselice na Koslerjevem vrtu. — Uredništvo „Mira“ nam je izročilo 115 kron, izkazanih v 15.—19. št. (Vsega vkljup je dosegaj nabral „Mir“ 365 kron!) — Uredništvo „Primorskega lista“ nam je poslalo 33 gld., nabranih za našo družbo in izkazanih v listu. V Trnovem in Ilirske Bistrici so darovali prve krone: vč. g. dekan I. Vesel, č. g. gg. Možina, Ferjančič, Rudolf, Bilc, gospa Ivana Valenčič, R. Kovač, Tomšič, M. Hodnik, Josipina Kranjec, Josip Tomšič, Ličan, Lamso, Barbier, nadučitelj Zarnik, učiteljica, Bizjak, Terezija Benigar, Fr. Valenčič, Fr. Benigar, Stibil, Trnovski, H. Perkan, Zagorje, Fischer po 1 krona, g. Marija Suovan, učiteljica, Prosen in drugi neimenovani po 2 kroni, Brinčekova hiša 2 kroni; gospa Bachmann 4 kr.: vsega vkljup 45 kron, katere je nabrala in družbi poslala g. Franjica Brinček. — G. Fran Šetina v Črnomelji je poslal 33 kron, poleg zadnjih imenovanih so darovali po 1 krona: Fr. Šušteršič, Avg. Kunc, M. Pavlin. Vč. g. Fr. Šernicij, komendant na Reberci, je daroval 20 kr., vč. g. Šimon Muden, župnik v Železni Kaplji 11 kron skupaj 31 kr. G. Fr. Hrošovec, blagajnik Graške izvanakademške podružnice, nam je poslal 24 kron; darovali gg. dr. Klaišine, B. Kozbek iz Lipnice, Jerovšek po 2 kr., g. Gale, g. Dolžan, gdč. S. Prus, gdč. R. Prus, Grozdnik, Razlag, Neimenevana, gg. Ljubec, Hauptman, Lezezinger, Lupša, Volkovič, Zohar, Resman, F. H. Neimenovan, drd. Majer, Rojnik po 1 kr. — V Mariboru so darovali prve krone: drd. Medved 10 kr., gg. M. Gisel, prof. Jerovšek, prof. Matek, prof. Koprivnik, nadučitelj Nerat, ravnatelj Schrainec po 1 kr., č. g. Jožef Sigl, kapelan Kančici, 1 gld., vesela družba 70 kr., druga vesela družba 30 kr.; vsega vkljup 10 (?) gld., ki nam jih je poslal g. nadučitelj Nerat. — Obrtno pomočno društvo nam je dovolilo pri občnem zboru 10 gld. darila.

(Konec prih.)

„Delavske podporno društvo“ priredi dne 20. avgusta t. l. obletnico blagoslovjenja društvene zastave v lepo okičanem vrtu „Mondo nuovo“ z veliko veselico, katera začne ob 6½ uri zvezder in traja do polunoči. Pri veselici sodelujejo: „Slovensko pevsko društvo“, telovadci društva „Tržaški Sokol“ in godba; palili se bodo lepi umeteljni ognji in se bodo igralo na kegljišču za premije. — Spored veselice: 1. D. Jenko: „Naprej“, godba. 2. Corridori: „Simfonija“, godba. 3. Hajdrh: „Na boj“, moški zbor. 4. Telovadba, izvršujejo člani „Tržaškega Sokola“. 5. Nagovor predsednika, po katerem bodo svirala godba „Cesarsko pesem“. 6. Gj. Eisenhut: „Na Savi“, valček, godba. 7. Umeteljni ognji. 8. Zeller: „Polka“, po motivih operete „Prodajalec ptičev“, godba. 9. Vilhar: „Domovini“, mešani zbor. 10. Zitta: „Meliubi“, polka, godba. 11. „Slovan“, plesni sestavki, godba. 12. Vilhar: „Naša zvezda“, zbor s tenor-samospevom, poje g. Josip pl. Masnec. 13. Verdi: Scena in aria iz opere „Attila“, godba. 14. Zaje: Finale iz opere „Nikola Subić-Zrinski“,

godba. 15. Umeteljni ognji. 16. Ploner: „Santarelina“ kvadrilja, godba. 17. Winter: „Ciac“, brzopolka, godba. Ustopnina za osebo 20 nvč. (Nad 10 let stari otroci plačajo 10 nvč. ustoppine). — NB. Odprtje je tudi kegljišče, kjer se igra na dobitke. — V slučaju slabega vremena prenese se veselica na dan 3. septembra ob isti uri zvezder.

Pevsko društvo „Slava“ od sv. Marije Magdalene spodnje, priredi v petek dne 18. t. m. na večer rojstnega dne Nj. Velič. cesarja, svoj pevski večer, z dočno godbo, v kromi g. Jožeta Prankoviča, pri sv. Ani. Omenjeno društvo bodo skrbeli za rasvetljavo vrta.

Pevsko društvo „Nabrežina“ priredi na nedeljo 27. t. m. veliko veselico s plesem na prostem; za to veselico delajo se velike priprave in obljubili so svoj prihod gostje iz vse slovenske okolice. „Nabrežina“ pokazala bo ta dan zopet svoje slovensko lice, zlasti, onim, ki bi najraje zatli vsak pojaz slovenskega življa ob adrijanskem morju. Smelo pa tudi pričakujemo izrednega užitka od slavnoznanih pevecov Nabrežinskih, saj so dobili vsestransko pohvalo že ob prvem svojem nastopu; in da so še napredovali, pokazali bodo pri tej veselici. Opozorjam torej slovenske in Slovencem prijazne okolice, da ne zamude prihodi 27. t. m. na Nabrežino, kajti prepričani smo, da bo društvo „Nabrežina“ pod spremnim vodstvom vodovodje svojega, gosp. Jos. Čerin, smelo zapisati z zlatimi črkami ta dan v svojo zgodovino. Občirneji program priobčimo v prihodnji številki.

Obrtno-nadaljevalna šola za klesarjev Nabrežini. S 1. septembrom t. l. začne novo šolsko leto 1893/94 na obrtno-nadaljevalni šoli za klesarje (kamenoseke). Učenci se sprejemajo vsak dan predpoludne od 15. do 31. avgusta. Ker je ta šola za klesarske obrtnike zelo važna, zato naj stariši nikakor ne zamude vpisati svojih rokodelskih učencev v to šolo; sprejemajo se tudi klesarski pomočniki (delavci).

Učeno pripomočke dobe vse brezplačno. Zvonik cerkve v Katinari bodo po pravljali. Mestne občine je pooblastila eksekutivo, da izplača v naprej proračunjene stroške v znesku 700 gld.

Nov parnik. V ladjetesalnici spustili so dne 12. t. m. v morje parnik ruske zastave „Elena Kupa“. Parnik je bil naročen za trdko Kurkumelijovo v Berdianskem (Krim) ter je namenjen posebno prevažanju žita. Drži 500 tonelat. „Elena Kupa“ je 283. parnik, kateri je bil iztesan v ladjetesalnici pri sv. Roku in že četrti, ki je šel letos v morje.

Veselica na dirkališču privabilo je v nedeljo okoli 17 tisoč oseb na Montebello. Sodelovalo so poleg tržaške mestne in ubožniške glasbe mestne glasbe iz Kopra, Červinjana, Gorice in Tržiča. Vsled ogromne udeležitve imelo bodo društvo prijateljev detinstva izvestno lep dobiček. To je zavedlo odbor, da je priredil večer slično veselico. Namesto dobitkov uvrstili so umetljive ogoje. Tudi večer bila je udeležitev ogromna.

Samoubojstvo kneginje. V Rimu je skočila dne 18. t. m. raz okno 4. nadstropja palače v ulici Castelfidardo 28 letna udova kneginja Ana Rozanova iz Moskve. Obležala je na mah mrtva. Povod samoubojstvu leži menda v morfijomaniji, kajti mlada nervozna kneginja navadila se je na morfij, kateri ji je bržkone omračil možgane.

Nov ženski zdravnik. Na vsečilišču v Napolju napravila je z odliko stroge izpite iz občnega zdravništva in ranocelstva 22 letna gčna. Zofija Bakuninova, hči ruskega progaanca Bakunina. Izpraševalna komisija bila je polna občudovanja in pojavile ter je sklenila tiskati izpitno delo nove doktrice na stroške vsečiliščne. Dopisnice po eden novčič dobimo skoraj. A to ni sl. c. kr. erar, kateri zniža dopisnice na polovico dosedanje cene, mar-

ved je neko privatno podjetje, katero bodo kupovalo od poštnega ravnateljstva dopisnice po 2 kr. ter jih prodajalo po tobakarnah po jeden krajcar (dve stotinki). Ni treba pa misliti, da so to bogosigavedi kakšni človekoljubi; dolični podvetniki so modri špekulantje. Iсти dajo namreč tiskati na dopisnice ob robu razne oglase ter pokrijo z dohodki teh oglasev diferenco, in v taknem bržkone tudi lep dobiček v žep. Poleg tabakarn, pa se bodo dobivale po mestih te dopisnice tudi pri raznih avtomatičnih strojih, v katero se vrže krajcar in se prikaže dopisnica. Na teh strojih bodo tudi plošča in svinčnik, da se bodo mogle dopisnice napisati takoj na licu mesta. — Na Ogrskem obstoji taka družba že leto dni ter je s svojim delovanjem tako zadovoljna,

ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUSTVO
vpisana zadruga z omejenim poročitvom v Rojanu pri Trstu
priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato pre-skrbljeno

prodajalnico jestvin
(v ulici Belvedere št. 3)

pristopno zadružnikom in nezadružnikom, koji prvi so deležni istnega čistega dobička. Priporoča tudi svojo

društveno krčmo v Rojanu
(poprej Pertotovo)

10 minut oddaljeno od mesta, z obširnim senčnatim vrtom in dvoriščami, kjer se točijo izborna domača vina, teran, pivo v steklenicah itd. Točna postrežba z gor-kimi in mrzlimi jedili.

Novi člani
so še vedno sprejemajo ob uradnih urah vsak četrtek od 6-7 ure zvečer in ob nedeljah od 9-10 ure predp.

104-18

Gostilna „Štoka“, staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarna „Fabris“, priporoča se Slovencem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istako kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako meščanom, kakov na deželo. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Caserma“, glavni shajlični tržaški Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Gostilna „Alla città di Graz“ Via Gep-pel 18 poleg kavarno „Universo“ priporoča se Slovencem v mestu in na deželi. — Točijo se izvrstna vina, in je izvrstna tudi kuhinja — Gostilna je odprt do polnoči. Z odličnim spoštovanjem Cl. JAKOB KUMAR

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1 trgovina z mnogovrstnim lesenskim, železnim in lončenim kuhinjskim orodjem pletenino itd. itd. Cl.

E. Šverljuga, brivec v St. 1, priporoča se slav. občinstvu za blagohotno obiskovanje. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via in Via Nuova, opaznjata zasebnike, krčmarje in čudovitostno na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrajevanju grobnih spomenikov. Cl.

Gostilna s prenočišči „Alla Nuova Abbodanza“

Via Torrente št. 15. (poleg obokov Chiozza najosrednja lega v Trstu.)

Prostori so odprtih in preskrbljenih s svežimi jedili do 2 ur popolnomo. Izvrstna namizna in desertna vina, izborna kuhinja, Dreherjevo pivo po nizkih cenah. Jamčim za točno in vestno postrežbo ter se priporočam blagovoljnaj naklonjenosti slavnega občinstva. — ponižni

104-97 P. Favero.

Prodajalnica

jedilnih stvari po jake nizke ceni. Prodaja Jožef Cerne Piazza della Caserma št. 1 (uhod Via Ghega). Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštne tiskanice. Cl.

Franca Potočnika gostilna
Andemo de Franz v ulici Ireneu se priporoča slavnemu občinstvu. Toči izborna vina in ima dobro kuhinjo. Cl.

Pivarna Lavrenčič via Rossetti nasproti lekarne E. Leitenburg) priporočuje svoja izborna istrska vina častitim družinam po najnižji ceni 30 kr. liter v stanovanje postavljen; naročila pod 28 litrov se ne sprejmejo. — Častitim gostom se priporoča tudi izvrstno pivo — vrste po 24 kr. liter in izborna kuhinja ter obra istrska kapljica.

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Gostilna „Alla Vittoria“

Petra Muscheka, v ulici Sorgente (Via Torrente št. 30) toči izvrstna vina in prirejujo jake okusne jedile. Prenočišča neverjetno v ceno. Cl.

Mlekarja Frana Gržine in St. Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakratne dan frišno opresno mleko po 12 kr. liter ne-dosredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vranjimi pridelki. Cl.

Alojzij Suppanz
urar, Corso št. 39. 71-104

Prodaja in popravlja ure.

Teodor Slabanja

srebar V GORICI (Görz) ulica Morelli 17 se priporoča preč. duhovčini za napravo cerkevih posod in orodij za čistega srebra, alpaka in medenine, kot: monstranc, kelihov, itd. itd. po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah. Staro reči popravim ter jih v ognju posrebrim in pozlastim.

Da si zamorajo tudi menj premožne crkve omisliti razne crkvene stvari, se bodo po želji prečastitih p. n. gospodov narodnikov prav ugodni plačilni pogoji stavili.

Ilustrovani cenik franko.

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštne franko! 16-24

ALGOFON

je jedino sredstvo proti zobobolu, migreni itd. itd. tu se dobiva v steklenicah z napotkom vred po 20 nvd. jedino le v odlikovani Cl.

lekarni Praxmarer
(ai due Mori), Veliki trg v Trstu. Čuvati se ponarejanj.

Telefon št. 207.

Posestvo na prodaj

ob cesti mej Komnom in Trstom. To posestvo obstoji iz 35.000 sežnjev zemljišč (čista zemlja brez kamenja, njive, travniki in gozdovi) in jedne velike hiše. Prodajna cena je 4500 gld. Oglasiti se je pri upravnosti „Edinosti“ 2-2

V najem se da

hiša št. 96, stoječa ob cesti proti Lonjeru nasproti hiše ranj. Fr. Talijata. Hiša ima 4 prostore. Poleg hiše je 800 sežnjev zemljišča, nasajenega s trtami in dobro obdelanega. Natančni pogoji se izvedo pri lastniku Ivanu Gregoriču v Škorkljih h. št. 182. 1-3

Dražbeno oznanilo.

Preložitev okrajne ceste v Žužemberku bodo se potem zmanjševalne dražbe oddajala dne 3. septembra 1893 pri okrajnocestnemu odboru v Žužemberku od 2.-4. ure popoludne.

Po načrtu zuaža preložiti odmerjena proga 620 metrov ali 327 sežnjev; troški za to preložitev pa so odmerjeni na 4936 gld. 9 kr.

K tej dražbi vabijo se podjetniki s tem prijetvkom, da so jim dolični načrti preudarski troški in drugi stavbinski pogoji na razpolago v pisarni okrajnocestnega odbora v Žužemberku hišna štev. 91 vsak dan ob navadnih urah.

Kdor želi, udeležiti se dražbe, ima položiti pred njenim pričetkom 5% (246 gld.) varčine, katero bodo moral prejemnik povisiti po končani dražbi in zaključku zapisnika na 10%; vsem drugim udeležnikom vrnila se bodo pa takoj po končani dražbi.

Pravilno sestavljene, započatene pis-mene ponudbe (orerte), kolekovane s kolikom 50 kr., katerim je priložiti 10% varčina, poslagati je pri podpisanim od-boru najkasneje do 3. septembra 1893 pred pričetkom ustne zmanjševalne dražbe. Žužemberk dne 8. avgusta 1893.

Okrainocestni odbor

Fran Walland,
prvomestnik

LA FILIALE

della

BANCA UNION

TRIESTE

s' occupa di tutte le operazioni di Banca e Cambio - Valute.

a) Accetta versamenti in conto corrente abuonando l'interesse annuo per banconote 2%, con preavviso di 5 giorni

3% " 12 "

2 1/2% " 8 "

Il nuovo tasso d'interesse entrerà in vigore sulle lettere di versamento in circolazione a data dal 23, rispettivamente dal 30 corr., a seconda del relativo preavviso.

per Napoleoni 2% con preavviso di 20 giorni

2 1/2% " 40 "

2 1/2% " 3 mesi "

3% " 6 "

b) In banco giro abuonando il 2% interesse annuo sino a qualunque somma; prelevazioni sino a flor. 20.000 — a vista verso chèque; importi maggiori preavviso avanti la Borsa.

c) Conteggia per tutti i versamenti fatti in qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.

Assume per propri correntisti l'incasso dei conti di piazza, di cambi per Trieste, Vienna, Budapest ed altri principali città; rilascia loro assegni per queste piazze, ed accorda loro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.

d) S'incarica dall'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e diverse nonché del incasso d'assegni, cambi e coupons, verso modica provigione.

e) Vende le obbligazioni comunali 4% della Prima Associazione patriottica della Cassa di Risparmio di Budapest,

le lettere di pegno 4% con lotteria e le obbligazioni comunali 4% con 10% di premio della Banca ipotecaria ungherese,

le priorità 4% in argento delle i. r. pr. ferrovia Carlo Lodovico al corso di giornata.

La Filiale della Banca Union accetta in custodia verso una tenuissima tassa effetti di qualsiasi specie, procura l'incasso del coupons alla scadenza o la verifica dei titoli sorteggiati.

Trieste, 12 gennaio 1893. 12 8

Lekarna Trnkóczy-ja

zraven rotovža v Ljubljani prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja Marijaceljske kapljice za želodec

zdavno preverjeno in znano zdravilo s čr-stilnim in krepljnim vplivom pri motenem prebavljenju, prikrju v želodcu in zaba-sanju. — 1 steklen. velja 20kr, 1/2 tucata 1 gld, 1 tucat 2 gld. 8-4 5 tucat 8 gld.

Assicurazioni generali.

v Trstu

(društvo je ustanovljeno leta 1881.)

To društvo je raztegnalo svoje delovanje na vse veje zavarovanja posebno pa: na zavarovanje proti požaru — zavarovanje po morju in po kopnem odpolnega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavnica in rezerva dne 31. decembra 1892. f 49,162 470-81

Premije za poterjati v naslednjih letih f 25,791 131-60

Glavnica za zavarovanje zivljenja dne 31. decembra 1892 f 141,876.438-70

Plaćana povračila:

a) v letu 1892 f 8,851 456-69

b) od začetka društva do 31. decembra 1893 f 258,099.877-58

Letni računi, izkaz dosedaj plačanih od-kodvanj, tarife in pogoj za zavarovanje in splet rva načinjena pojasnila so dobe v Trstu v uradu društva: Via della Stazione št. 888/1 v lastni hiši.

8-12

Mejnarodna popotna agencija

CARLO PIRELLI

TRST

via dell'Arsenale

St. 2

REKA

via del Lido št. 537

nasproti

pomolu Adamich.

Prodaja voznih listkov za vsakovrstno popotovanje toliko po suhem, kolikor po morju (listki III. razreda pojako znižanih cenah.) Oddaje listke, veljavno lotto daj, za tja in nazaj z 20% odbitka po tarifu za katerikolo evropsko in ameriško družbo.

Oddaje listke za Ameriko: via Havre, via Anversa, via Bremen, via Hamburg, via Liverpool, via Glasgow, via Southampton. Za Afriko: via Genova, via Marsilia, via Lyon, via London, via Dartmouth. Za Avstralijo: via Genova, via Bremen, via Anversa in via Hamburg.

Za progo Iquique (itd.) via Genova, Montevideo, via Hamburg po morski oželinah ter Hamburg-Colon (Colon, Panama po řeznici) iz Panama po morju po znižanih cenah. — Popotniki ne trpe nikakoršnega motenja v preskrbljenju navedenih listkov ter zagovoriti si dotično prostoro. Tudi ni potreba prodplačati ali drugoga. Zadostuje priti v Trst ali na Reko k agenciji, kupiti (proti plačilu v gotovem denarju) vojni listek ter ostati v tem mestu, od koder odpotuje parnik o dnevih,